

MEMORIA D'ACTIVITAT 2023

OFICINA DE VOLUNTARIAT DE SANT CUGAT

Oficina del Voluntariat. Memòria 2023

L'Ateneu gestiona des del 2013 l'Oficina del Voluntariat de l'Ajuntament de Sant Cugat, amb l'objectiu d'obrir-la a nous àmbits, entitats i persones usuàries. Durant aquest temps, l'Oficina s'ha consolidat entre les entitats locals i ha servit per reforçar el teixit associatiu nodrint-lo de persones voluntàries així com d'una oferta variada de formació adient a les seves necessitats.

Els objectius principals de l'Oficina del Voluntariat de Sant Cugat són:

- Promocionar i enfortir el teixit associatiu a través de l'assessorament, la formació i la captació de noves persones voluntàries
- Promocionar i informar dels projectes de voluntariat de les entitats de la ciutat
- Assessorar a aquelles persones que volen fer voluntariat però no coneixen l'oferta i no saben a on dirigir-se
- Cobrir les necessitats de formació tant de les entitats com de les persones voluntàries

L'oficina té com a persones destinatàries:

- Tota la població major de 18 anys (en alguns casos les entitats accepten persones a partir de 16 anys)
- Les entitats majoritàriament de Sant Cugat, que desenvolupen projectes de voluntariat

A més a més, s'ha treballat estretament amb el departament de Joventut de l'Ajuntament de Sant Cugat per donar cabuda a projectes de voluntariat per a menors de 16 anys degut a l'increment de la demanda en aquest sector de la població, treballant conjuntament per arribar a les entitats i augmentar la diversitat de voluntariats per aquesta franja d'edat.

L'Oficina presta els seus serveis d'informació i atenció al públic a la Casa de Cultura de Sant Cugat i hi estan vinculades de manera directa més de **838 persones** voluntàries, a més de diverses consultes només per correu electrònic, i **145 entitats**, que reben periòdicament diverses comunicacions i crides de voluntariat.

A més a més, cal comentar que aquestes xifres augmenten temporalment durant la celebració d'esdeveniments extraordinaris que tenen lloc a la nostra ciutat. Per exemple en aproximadament 190 voluntaris durant el transcurs de la Copa Intercontinental de Futbol 7 de persones amb paràlisi cerebral durant l'agost de 2013, 137 voluntaris durant el període de competició de la Boccia European Cup de la setmana santa del 2015 o amb les 88 inscripcions que es van realitzar durant el Campionat Europeu de Boccia que es va realitzar entre el 9 de març i el 16 d'abril del 2017 a Sant Cugat, dels quals van acabar participant 77 persones. Per últim, durant el 2018 l'Oficina va col·laborar en l'organització de les persones voluntàries dels CPISRA World Games de gent amb paràlisi cerebral que contava amb més de 194 inscripcions de voluntariat.

Per tant, entre les quatre competicions realitzades entre el 2013 i el 2019 els voluntaris esportius han assolit les més de 600 persones. En tots quatre esdeveniments l'Oficina ha desenvolupat un paper important en la coordinació de les tasques de voluntariat així com el recolzament per a les crides i captació.

En total, s'han arribat a gestionar **1169 voluntaris i voluntàries**, 701 dones i 468 homes. Les xifres no acaben de ser exactes doncs hi ha consultes que no acaben de ser derivacions directes, alhora que els voluntaris esportius no tots provenen de l'Oficina de Voluntariat de Sant Cugat.

Durant l'any 2023, **125 persones** (83 dones i 42 homes) van ser entrevistades i assessorades per l'Oficina de Voluntariat i van ser derivades a entitats santcugatènques. Alhora, hi va haver 102 consultes per correu electrònic o telefòniques, de les quals en 26 casos (15 dones i 11 homes) es va fer derivació directa. Destacar que a l'agost hi va haver 14 consultes online (11 dones i 3 homes) ja que l'Oficina de Voluntariat està tancada durant aquest període de temps per vacances.

L'Oficina de Voluntariat també va tenir un paper destacat en la gestió de les persones que es van oferir a fer voluntariat durant l'inici de la guerra a Ucraïna durant el 2022. Tot i que tota la gestió es centralitzava des del PIO, hi va haver un moment en que hi havia moltes consultes de gestió de les persones refugiades i persones voluntàries i es va decidir que l'Oficina de Voluntariat

centralitzés tota l'atenció a les persones voluntàries i derivar-les a les diferents entitats on podien col·laborar. En total es van atendre **45 consultes per fer voluntariat durant el 2022** derivades a col·laborar amb la gestió de documentació, ensenyar castellà, etc. Aquest tipus de voluntariat s'ha vist incrementat durant aquest 2023 degut als diversos conflictes arreu del món i l'Obertura de l'Oficina d'Atenció a les persones refugiades.

Voluntariat Corporatiu amb empreses de Sant Cugat

Durant el 2023 s'han rebut diverses consultes des de les empreses establertes a Sant Cugat per realitzar jornades de voluntariat corporatiu a les entitat de Sant Cugat.

És una tipologia de voluntariat que moltes entitats de Sant Cugat no la contempen doncs comporta gestionar un volum molt elevat de persones voluntàries en un únic dia i sense continuïtat.

En tot cas, aquest any s'ha treballat amb diverses empreses per dividir el seu personal i poder col·laborar amb diferents entitats perquè l'impacte es reparteixi entre elles.

Algunes col·laboracions no s'han pogut dur a terme aquest 2023 però si ha servit per fer un primer contacte i que es pugui treballar amb més temps de cara el 2024.

Des de l'Oficina de Voluntariat ens plantegem, de cara el 2024, treballar en la realització d'un catàleg de les entitats que poden assumir aquesta tipologia de voluntariat o, si més no que puguin adaptar els seus projectes i que treballin conjuntament amb les empreses del municipi.

Enquesta a les entitats

Des de l'Oficina de Voluntariat de l'Ajuntament de Sant Cugat, en col·laboració amb Fundesplai, vam iniciar al novembre del 2022 un estudi del teixit associatiu de Sant Cugat del Vallès que vol aprofundir en la realitat associativa de Sant Cugat per aconseguir una fotografia real de la salut de les nostres entitats.

Els principals objectius d'aquest estudi han estat:

- Conèixer les característiques generals del teixit associatiu del municipi
- Avaluar la salut de les entitats
- Identificar trets distintius que mereixin atenció per part dels diferents departaments de l'Ajuntament i de l'Oficina de Voluntariat per poder fer propostes més acurades de suport a l'associacionisme.

Aquest estudi implica col·laboració, i és un procés participatiu a través d'una macroenquesta amb una participació de 150 entitats enquestades per tenir una mostra significativa prou acurada per a treure conclusions i per l'anàlisi i les propostes de futures accions i línies d'intervenció per part de l'Oficina de Voluntariat i de la resta de departaments municipals que tenen relacions de treball i col·laboració amb elles.

Per aconseguir aquests objectius es van preveure diverses activitats orientades a conèixer el teixit associatiu del municipi de la forma més directa possible:

- Estudi previ de fonts secundàries, incloent-hi informes anteriors sobre el teixit associatiu o dades obtingudes del Registre d'entitats jurídiques de la Generalitat de Catalunya. Aquest primer anàlisi permet establir una base per a l'informe i ens ajuda a afinar i acabar d'estructurar les preguntes dels diferents qüestionaris.
- Qüestionari general obert a totes les entitats del registre d'entitats de Sant Cugat del Vallès. El qüestionari conté 106 preguntes, estructurades en 15 apartats diferents, que aborden aspectes relacionats amb l'activitat de l'entitat, la seva gestió, etc. El qüestionari es va enviar el dia 16 de gener de 2023 a un total de 690 contactes proporcionats per l'Ajuntament. Es va fer seguiment telefònic i per correu electrònic i, al final del procés, es van obtenir 132 respostes vàlides.

- Qüestionari a les persones representants de les diferents taules de participació de les entitats del municipi. L'enquesta conté 34 preguntes, amb una elevada proporció de preguntes obertes a fi de copsar l'opinió dels tècnics i tècniques de la forma més completa possible. Es van obtenir 11 respostes vàlides.
- Entrevista a persones representants de l'Oficina del Voluntariat, celebrada el dia 15 de setembre de 2022.
- Taller dinamitzat amb entitats, amb l'objectiu d'aportar informació qualitativa sobre el teixit associatiu de la ciutat i valorar, conjuntament, els aspectes clau identificats al qüestionari. El taller es va celebrar a Sant Cugat del Vallès el dia 12 de juliol de 2023.

En aquest document es recullen els resultats de tot el procés. A fi de facilitar la seva lectura i comprensió, la informació s'ha organitzat de la següent manera:

- Síntesi dels principals resultats i conclusions detectades, les quals es tractaran abastament al llarg del document.
- Estudi previ on es recullen els trets principals del teixit associatiu de Sant Cugat.
- Resultats de l'enquesta realitzada a les entitats del municipi. En aquest apartat es fa un anàlisi exhaustiu de les respostes obtingudes en les diferents preguntes formulades a les associacions.
- Resultats de l'enquesta adreçada a les persones tècniques de les diferents Taules d'entitats de la ciutat.
- Recull del Taller dut a terme amb les entitats. En aquest apartat s'analitzen els resultats de les diferents dinàmiques realitzades.
- Conclusions. Aquest apartat recull les principals conclusions extretes de tot el procés de manera àmplia i argumentada en base als resultats obtinguts al llarg de l'estudi.

Un cop realitzat aquest estudi i havent valorat les conclusions, durant el 2024, estem treballant per poder donar resposta a les necessitats detectades de les entitats.

Servei d'Assessorament

Derivat de la revisió de les dades de les entitats i de les seves necessitats ens vam adonar que les entitats tenien dubtes i qüestions a actualitzar que s'escapaven del nostre àmbit d'actuació però que necessitaven ser resoltes.

És arrel d'aquestes peticions que, com a Oficina de Voluntariat, en vam voler donar resposta i vam obrir un servei d'Assessorament a través de la contractació d'hores amb l'entitat externa Fundesplai.

El procediment per poder accedir a aquest servei és a través de la pàgina web de l'Oficina de Voluntariat on les entitats poden omplir un formulari amb la seva consulta. Un cop l'han omplert, la consulta pot seguir dos camins:

- Si és a nivell local es respon des de l'Ajuntament
- Si és a nivell general es deriva a Fundesplai

Durant l'any 2023 vam fer un total de **21 assessoraments** a **10 entitats**. El tipus d'assessoraments van ser:

- Eleccions de junta directiva
- Diferents assessoraments en DUP (3)
- Canvi de domicili
- Renovació junta
- Constitució associació (4)
- Modificació estatuts
- Revisió memòries
- Assegurances voluntariat
- Protecció de dades
- Certificat digital
- Sol·licitud ús d'instal·lació
- Voluntariat

Per poder donar a conèixer el nou servei i arribar al màxim d'entitats possibles, es va crear una campanya de publicitat a través de les xarxes socials. Alhora, es va enviar a tots els tècnics de l'Ajuntament que treballen amb entitats dia a dia en tots els àmbits perquè coneguessin el servei com a treballadors de l'Ajuntament i perquè ho fessin arribar a les entitats dels seus àmbits de treball.

Es volia plantejar pel 2024 una nova línia de treball per ampliar el servei d'Assessorament en un nou Servei d'Acompanyament a les entitats. Tot i que no serà possible per les retallades en el pressupost, es plantejarà de cara l'any 2025, ja que s'ha detectat la necessitat d'entitats que tenen algun procediment a actualitzar o treballar on l'assessorament queda curt i necessiten una dedicació més amplia per part de l'entitat assessora.

Calendari de formació; Taula transversal de formació

L'Oficina de Voluntariat va liderar, durant l'últim trimestre del 2018, la creació i coordinació d'una taula de treball transversal entre diferents àmbits de l'Ajuntament que tenen tracte amb les entitats del territori per presentar, des del 2019, una oferta formativa dirigida a totes les entitats registrades a Sant Cugat amb la intenció de dotar-les d'eines i recursos que les ajudin a enfortir-se i incrementar la seva incidència social. Les formacions que s'han dut a terme les ha finançat l'Oficina de Voluntariat, ja que la taula de treball transversal no compta amb pressupost.

Durant el 2023, aquest ha estat el programa de formacions derivades d'aquesta taula de treball:

- Fer tràmits electrònics no és un maldecap!
Dissabte, 25 de febrer, d'11 a 13 h
- Tècniques i trucs per comunicar eficaçment a Instagram
Dissabte, 11 de març de 10 a 13 h
- Taller d'acompanyament emocional als infants i joves de les entitats
Dissabte, 25 de març de 10 a 13 h

L'Oficina de voluntariat surt al carrer

Des de l'inici de l'Oficina de Voluntariat s'han anat realitzant diferents campanyes de publicitat per tal de donar a conèixer l'Oficina de Voluntariat a la població. Per portar a terme aquestes campanyes de publicitat s'han utilitzat els mitjans de comunicació de la ciutat com Cugat mèdia, el TOT Sant Cugat, El Cugatenc o el Nació Digital. Alhora que s'ha treballat conjuntament amb el servei de comunicació de l'Ajuntament de Sant Cugat.

A més a més, l'Oficina de Voluntariat està present a les xarxes socials amb un compte de facebook, twitter i Instagram.

Per altra banda, és molt important poder sortir al carrer i acostar-nos a la ciutadania. Per poder-ho fer hem triat tres dates importants per la ciutat per ser-hi presents que són:

- 1- Festa FEM BARRI del barri de Sant Francesc: celebrada el 6 de maig
- 2- Festa Major del Barri de Sant Francesc: celebrada el 7 d'octubre
- 3- Fira d'entitats de la Festa de Tardor: celebrada el cap de setmana del 28 i 29 d'octubre

Per altra banda, el 5 de maig es va realitzar una xerrada sobre l'Oficina de Voluntariat a l'Escola d'Adults de Sant Cugat.

Xarxa de Punts de Voluntariat local de Catalunya

L'any 2014 va néixer la Xarxa de Punts de voluntariat local de Catalunya, coordinada per la Direcció General d'Acció Cívica i Comunitària (DGACC), arran de la necessitat de molts dels ens locals de disposar d'un espai compartit de treball i coneixement.

L'Oficina de Voluntariat de Sant Cugat hi participa des dels seus inicis. La coordinació d'aquesta xarxa de punts de voluntariat locals de Catalunya la fa la DGACC i formar-ne part implica participar en dues o tres trobades anuals en les quals s'hi intercanvia informació, experiències i novetats en el món del voluntariat i també s'hi creen línies de treball compartides com ara formacions, la creació d'una marca comuna, documents d'interès, etc.

Acostumen a ser dues trobades l'any de treball i intercanvi d'informació i una tercera trobada, requerida pels tècnics i tècniques que gestionen els punts, on es proporciona formació específica pel personal que gestiona i coordina el Punt de Voluntariat per millorar el servei d'atenció dels Punts de Voluntariat.

- 22 de febrer a Lleida
- 11 de juliol a Esplugues

La DGACC dona suport a la tasca de dinamització i foment del voluntariat als diferents punts de voluntariat mitjançant un Contracte Programa amb el equip tècnic de la Subdirecció general de Cooperació i Social Voluntariat que assessora i acompanya les tasques dels Punts de Voluntariat.

La DGACC, a banda de crear una marca conjunta de tots els Punts de Voluntariat, també proporciona un mapa on es poden consultar tots els aquests punts arreu de Catalunya i aconseguir informació de cada un d'ells com la descripció del punt, la pàgina web, l'adreça, els horaris d'atenció i els serveis que ofereixen.

Per altra banda, el 4 de juliol vam participar de la Jornada Metodològica d'Acció Comunitària, l'organització de la comunitat en barris i ciutats: territoris, agents i projectes, al Petit Palau.

El dimecres 27 de setembre vam participar de les jornades de debat a Barcelona per debatre l'evolució i les necessitats que està tenint el voluntariat i com les entitats s'hi estan adaptant.

Per últim, vam participar de les jornades d'acció comunitària celebrades el 2 d'octubre a Terrassa.

Celebració del Dia Internacional del Voluntariat

Aquest any, el dijous 30 de novembre, vam celebrar presencialment el Dia Internacional del Voluntariat (5 de desembre) en un acte obert al públic com a reconeixent de tota la feina i el compromís que realitzen les persones voluntàries i les entitats del territori.

És un dia per donar les gràcies a totes les persones i entitats compromeses que es donen a elles mateixes per tal d'ajudar als altres a través de les diferents accions i projectes de voluntariat de la ciutat. Persones i entitats que posen el seu gra de sorra per tenir un món millor on viure, que es mobilitzen, s'impliquen i treballen per tal fi, sense esperar res a canvi i amb el convenciment que participant i ajudant els altres tot funciona millor.

L'acte es va celebrar al Vilab a les 19 h. Va començar amb les paraules de benvinguda per part del regidor Francesc Duch regidor d'habitatge i participació de l'Ajuntament de Sant Cugat,

Després es va procedir a la lectura del Manifest del DIV a càrrec de **l'Oriol Cusó**, President de la Unió Ciclista, i **Jaume Pujol**, voluntari del Club Muntanyenc, en representació de les persones voluntàries de Sant Cugat, com a acte de reconeixent de la seva feina i de la feina que fan les entitats i voluntaris del territori:

- **l’Oriol Cusó**, President de la Unió Ciclista llegeix el manifest per la vinculació amb el projecte Bici sense edat.
En Bici Sense Edat és una Organització No Governamental en forma d’Associació sense ànim de lucre d’interès general i d’àmbit català, que des de l’any 2016 treballa per a millorar la qualitat de vida, la salut i el benestar de les persones majors i persones amb mobilitat reduïda, mitjançant l’organització de passejos en tricicles elèctrics especialment adaptats, conduïts per persones voluntàries.
La seva missió és promoure l’envelliment actiu i el bon tracte a les persones majors i tenen com a visió, facilitar la creació de noves relacions intergeneracionals que lluitin contra la solitud no volguda.
- **Jaume Pujol**, que és voluntari del Club Muntanyenc i coordinador en el projecte Obrim Camí.
Una iniciativa per fer possible l’accés a espais naturals per corriols i rutes de muntanya a persones amb mobilitat reduïda.
Això és possible amb la força del voluntariat que ha decidit formar part d’Obrim Camí i amb el suport d’una cadira mono-roda Joëlette que és el vehicle que permet accedir a la majoria de camins i, fins i tot, arribar a fer cims amb persones que altrament no en tindrien l’oportunitat.

Posteriorment, hi va haver la presentació de “l’Estudi del teixit associatiu de Sant Cugat” a càrrec de **Montse Agudo**, cap del servei jurídic i de projectes de Suport al Tercer Sector - Fundesplai.

Per tancar l’acte es va oferir un petit refrigeri i una copa de cava.